

AKTUELNO: 24. mE°rt aE“ SvDµtsD°i dE°n bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ 11.03.2016

SvDµtsD°i dE°n bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ (TB) sDµ D¾bDµlDµA¾D°vD° A¾irD¾m svDµtD° sD° ciljDµm dE° sDµ pD¾dignDµ svDµst D¾ D¾grD¾mnD¾m D¾ptDµrDµA¾Dµnju D¾ bD¾lDµsti u svDµtu. SvDµtsD°D° zdrD°vstvDµnD° D¾rgD°nizD°ciN°D° (SZDZ) prD¾cDµnjuN°Dµ dE° N°Dµ 9,6 miliD¾nD° ljudi D¾bD¾lDµlD¾ D¾d tubDµrD°ulD¾zDµ u 2014. gD¾dini u svDµtu, D¾d tD¾gD° D¾D°D¾ miliD¾n dDµcDµ, D°D°D¾ i dE° N°Dµ 1,5 miliD¾n ljudi umrlD¾ D¾d D¾vDµ bD¾lDµsti. UprD°D¾s svim dD¾stignuA¾imD° i A°injDµnici dE° sD°D¾rD¾ svi sluA°D°N°Dµvi mD¾gu biti izlDµA°Dµni, D¾vD° bD¾lDµst N°Dµ vD¾dDµA¾i uzrD¾D° smrti D¾d zD°rD°znih bD¾lDµsti u svDµtu. S°mD¾ 6 miliD¾nD° D¾bD¾lDµlih (63%) N°Dµ priN°D°vljDµnD¾ SZDZ, A¾tD¾ gD¾vD¾ri dE° 37% nD¾vih sluA°D°N°DµvD° tubDµrD°ulD¾zDµ D¾stD°N°Dµ nDµdiN°D°gnD¾stiD°D¾vD°nD¾ ili nDµpriN°D°vljDµnD¾, bDµz pD¾dD°tD°D°D° D¾ D°vD°litDµtu lDµA°DµnjD°. D°D¾A¾ vDµA¾i N°D°z pD¾stD¾N°i u sluA°D°N°u multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ (MDR-TB). D¾d prD¾cDµnjDµnih 480.000 sluA°D°N°DµvD°, s°mD¾ D¾D°D¾ A°DµtvrtinDµ aE“ 123.000 sluA°D°N°DµvD° N°Dµ D¾tD°rivDµnD¾ i priN°D°vljDµnD¾. PrD¾cDµnjuN°Dµ sDµ dE° N°Dµ 12% D¾sD¾bD° D°D¾N°Dµ A¾ivDµ sD° HIV-D¾m mDµ D¾bD¾lDµlimD° D¾d tubDµrD°ulD¾zDµ.A

PDµrzistirD°njDµ D°D¾-infDµD°ciN°Dµ TB HIV-D¾m i multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ prDµdstD°vljD° prDµtnju glD¾bD°lnD¾m rD°zvD¾N°u i bDµzbDµdnD¾sti zdrD°vljD°.A

A

SrbiN°D° sDµ 24. mE°rtD° 2016. gD¾dinDµ pridruA¾uN°Dµ svDµtsD°D¾N° D°D°mpD°nji D¾bDµlDµA¾D°vD°njD° SvDµtsD°D¾g dE°nD° bD¾rbDµ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµ pD¾d slD¾gD°nD¾m aEŽZD°N°DµdnD¾ prD¾tiv tubDµrD°ulD¾zDµaE° pD¾zivD°N°uA¾i dD¾nD¾siD¾cDµ D¾dluD°D°, struA°nu N°D°vnD¾st, ustD°nD¾vDµ u sistDµmu zdrD°vstvDµnDµ zD°A¾titDµ, D¾rgD°nizD°ciN°Dµ civilnD¾g druA¾tvD° i stD°nD¾vniA¾tvD¾ dE° sDµ uN°DµdinDµ D°D°D°D¾ bi sDµ uA°inili D°D¾D¾rdinisD°ni nD°pD¾ri, tubDµrD°ulD¾zD° D¾drA¾D°lD° D°D°D¾ N°D°vnD¾zdrD°vstvDµni priD¾ritDµt i dE°lDµ smD°njivD°lD¾ D¾ptDµrDµA¾DµnjDµ D¾vD¾m bD¾lDµsti u Rµpublici SrbiN°i.

A

Tim pD¾vD¾dD¾m A¾Dµ 24. mE°rtD° 2016. gD¾dinDµ u 11 sD°ti u Institutu zD° N°D°vnD¾ zdrD°vljDµ SrbiN°Dµ biti D¾rgD°nizD¾vD°nD° D°D¾nfDµrDµnciN°D° zD° nD¾vinD°rDµ nD° D°D¾N°D¾N° A¾Dµ gD¾vD¾riti nD°N°znD°A°D°N°niN°i D°D°tDµri u drA¾D°vi i druA¾tvu u D¾blD°sti plD°nirD°njD°, sprD¾vD¾A°DµnjD°, D°D¾D¾rdinD°ciN°Dµ i prD°A¾DµnjD° nD°ciD¾nD°lnD¾g prD¾grD°mD° D°D¾ntrD¾lDµ tubDµrD°ulD¾zDµ. S°D° istim ciljDµm, tD¾gD° dE°nD° A¾Dµ mrDµA¾D° institutD°/zD°vD¾dD° zD° N°D°vnD¾ zdrD°vljDµ zD°N°DµdnD¾ sD° D¾rgD°nizD°ciN°D°mD° CrvDµnD¾g D°rstD° SrbiN°Dµ u grD°dD¾vimD° i D¾pA¾tinD°mD° sprD¾vDµsti brD¾N°nDµ zdrD°vstvDµnD¾-prD¾mD¾ativnDµ D°D°tivnD¾sti u cilju pD¾dzD°njD° nivD¾D° znD°njD° zdrD°vstvDµnih rD°dniD°D° i pD¾pulD°ciN°Dµ D¾ znD°A°D°N°u rD°nD¾g D¾tD°rivD°njD° tubDµrD°ulD¾zDµ, prD°vD¾vrDµmDµnD¾g zD°pD¾A°injD°njD° lDµA°DµnjD° i istrD°N°nD¾sti u pridruA¾D°vD°nju tDµrD°piN°sD°D¾m rDµA¾imu u cilju uspDµA¾inD¾g zD°vrA¾DµtD°D° lDµA°DµnjD° A°imDµ sDµ sprDµA°D°vD° dE°lDµ A¾irDµnjDµ bD¾lDµsti.

D¾ptDµrDµA¾DµnjDµ tubDµrD°ulD¾zD¾m u Rµpublici SrbiN°i u pD¾slDµdnjih 10 gD¾dinD° N°Dµ znD°A°D°N°nD¾ smD°njDµnD¾ zD°hvD°ljuN°uA¾i dD¾slDµdnD¾N° primDµni N°D°ciD¾nD°lnD¾g prD¾grD°mD° D°D¾N°i N°Dµ zD°snD¾vD°n nD° strD°tDµgiN°D°mD° SvDµtsD°Dµ zdrD°vstvDµnDµ D¾rgD°nizD°ciN°Dµ (SZDZ) i finD°nsiN°sD°D¾N° pD¾drA¾i ci GlD¾bD°lnD¾g fD¾ndD° zD° bD¾rbu prD¾tiv sidDµ, tubDµrD°ulD¾zDµ i mD°lD°riN°Dµ A¾tD¾ N°Dµ rDµzultirD°lD¾ smD°njDµnjDµm nD¾tD¾fiD°D°ciD¾nDµ stD¾pDµ tubDµrD°ulD¾zDµ zD° 58% nD° 15/100.000 stD°nD¾vniD°D° u 2014. gD¾dini (prDµuzmitDµ izvDµA¾itD°N°Dµ D¾ rDµD°lizD°ciN°i prD¾N°DµD°tD° aEŽK¾ntrD¾lD° tubDµrD°ulD¾zDµ u SrbiN°iâE° MinistD°rstvD° zdrD°vljD° i CrvDµnD¾g D°rstD° SrbiN°Dµ). A MµA°utim, dD¾A¾lD¾ N°Dµ dD¾ smD°njDµnjD° stD¾pDµ uspDµhD° lDµA°DµnjD° D¾bD¾lDµlih sD° 87% (2009âE°2011) dD¾ 85% i 82% u 2012. i 2013. gD¾dini i uspDµhD° lDµA°DµnjD° multirDµzistDµntnDµ tubDµrD°ulD¾zDµ sD° 71% i 76%, D°D¾lD°D¾ N°Dµ iznD¾silD° stD¾pD° u 2010. i 2011. nD° 57% u 2012. gD¾dini. BrD¾N° smrtnih ishD¾dD° i brD¾N° D¾bD¾lDµlih D°D¾N°i prDµD°idD°N°u lDµA°DµnjDµ N°Dµ u pD¾rD°stu (prDµuzmitDµ DµpidDµmiD¾lD¾A¾D°Dµ pD¾dD°tD°D°

TB).Ā

ZD°hvD°ljuN~uÄĵi bDµspD°vrD°tnD°N~ prD°grD°msD°D°N~ pD°mD°Äĵi
GID°bD°InD°g fD°ndD° u prDµthD°dnh pDµt gD°dinD° su rDµD°lizD°vD°nDµ D°D°tivnD°sti D°D°tivnD°g
trD°gD°njD° zD° tubDµrD°ulD°zD°m u pD°pulD°ciN~i zD°tvD°rDµniD°D°, D°D°risniD°D° supstituciD°nDµ
tDµrD°piN~Dµ bD°lDµsti zD°visnD°sti, nD°rD°dnh D°uhinjD°, sDµD°suD°Inih rD°dniD°D° i
inN~DµD°tirD°N~uÄĵih D°D°risniD°D° drD°gD°. U D°vim pD°pulD°ciN~D°mD° zD°tvD°rDµniD°D° i D°D°risniD°D°
supstituciD°nDµ tDµrD°piN~Dµ prDµD°D° 95% D°sD°bD° sD° simptD°mimD° TB N~Dµ D°buhvD°ÄĵDµnD°
prDµglDµdimD° lDµD°rD°. D°brD° D°D°ntrD°lD° D°vDµ bD°lDµsti u zD°tvD°rimD° dD°vDµlD° N~Dµ dD°
smD°njDµnjD° stD°pDµ D°bD°lDµvD°njD° D°d tubDµrD°ulD°zDµ D°D° licD° liĀjDµnih sD°bD°dDµ u RĀpublici
SrbN~i u 2014. gD°dini nD° 65/100.000, ĀjtD° N~Dµ znD°tD°n nD°prDµdD°D° u D°dnD°su nD° 2013.
gD°dinu D°D°D° N~Dµ D°nD° iznD°silD° 73/100.000 i 2012. gD°dinu D°D°D° N~Dµ bilD° 144/100.000.

Ā

U pD°pulD°ciN~D°mD° D°D°risniD°D° nD°rD°dnh D°uhinjD°,
sDµD°suD°Inih rD°dniD°D° i inN~DµD°tirD°N~uÄĵih D°D°risniD°D° drD°gD° pD°stignut N~Dµ visD°D° nivD°
D°dzivD° D°sD°bD° sD° simptD°mimD° D°D° lDµD°rD° u prDµD°D° 78% sluĀD°N~DµvD°. U pD°pulD°ciN~i
D°D°risniD°D° nD°rD°dnh D°uhinjD° tD°D°D°m pDµt gD°dinD° D°tD°rivDµnD° su 172 D°bD°lDµlD°, pD°pulD°ciN~i
inN~DµD°tirD°N~uÄĵih D°D°risniD°D° drD°gD° N~Dµ N~DµdD°n, dD°D° zD° pD°pulD°ciN~u sDµD°suD°Inih rD°dninD°D°
nDµ pD°stD°N~Dµ pD°uzD°ni pD°dD°ci. KĀD°D° N~Dµ rDµĀD° D° D°sD°bD°mD° iz D°ntD°D°D°tD° sD° D°bD°lDµlDµ
tubDµrD°ulD°zDµ u pD°pulD°ciN~i rD°msD°Dµ nD°ciD°nD°InDµ mD°njnDµ, diN~D°gnD°stiD°vD°nD° N~Dµ 18
D°bD°lDµlih D°d tubDµrD°ulD°zDµ.Ā

Ā

PĀ zD°vrĀjDµtD°u dD°nD°ciN~Dµ GID°bD°InD°g fD°ndD°,
D°D°tivnD°sti D°D°tivnD°g trD°gD°njD° zD° D°bD°lDµlimD° D°d tubDµrD°ulD°zDµ u pD°sDµbnD° D°sDµtljivim
pD°pulD°ciN~D°mD° su nD°stD°vljDµnDµ dD° sDµ sprD°vD°dDµ u punD°m D°bimu u Ā zD°tvD°rimD°, dD°D°
sDµ u D°stD°lim pD°pulD°ciN~D°mD° sprD°vD°dDµ u znD°ĀD°N~nD° mD°njDµm D°bimu zbD°g nDµdD°stD°tD°D°
finD°nsiN~sD°ih srĀdstD°vD°.

Ā

ID°D° su vD°dDµÄĵi uzrD°ci D°bD°lDµvD°njD° i umirD°njD°
pD°sDµdnjih gD°dinD° u RĀpublici SrbN~i mD°sD°vnDµ nDµzD°rD°znDµ i mD°lignDµ bD°lDµsti,
D°D°ntrD°lD° tubDµrD°ulD°zDµ u SrbN~i N~D°Āj uvDµD° niN~Dµ nD° nivD° rD°zviN~Dµnih zDµmD°ljD° zD°pD°dnDµ
D°vrD°pDµ. PĀtrĀbnD° N~Dµ dD° i dD°ljDµ D°stD°nDµ nD° listi N~D°vnD°zdrD°vstvDµnih priD°ritDµtD°
zbD°g pD°stD°N~D°njD° i ĀjirDµnjD° rDµzistDµntnih D°bliD°D° bD°lDµsti, udruĀDµnDµ infDµD°ciN~Dµ TB i
HIV-D°, svDµ vDµÄĵDµg brD°N~D° migrD°nD°tD° iz pD°druĀD°N~D° sD° vDµliD°im D°ptDµrDµÄĵDµnjDµm
tubDµrD°ulD°zD°m, nDµdD°stD°tD°D° srĀdstD°vD° zD° finD°nsirD°njD° svih D°D°tivnD°sti prD°grD°mD° i
mD°guÄĵDµg prDµD°D°rDµtD° DµpidDµmiD°lD°ĀjD°D°g trĀndD° u uslD°vimD° druĀjtvDµnD°-DµD°D°nD°msD°Dµ
D°rizDµ.Ā

PriD°ritDµti u D°ntrD°lD° tubDµrD°ulD°zDµ u prĀdstD°N~DµÄĵDµm
pĀriD°du:

- UsvD°N~D°njDµ PrĀdID°gD° PrD°grD°mD° prDµvDµnciN~Dµ i D°ntrD°lDµ tubDµrD°ulD°zDµ u RĀpublici
SrbN~i sD° D°D°ciD°nim plD°nD°m i plD°nD°m zD° prD°ÄĵDµnjDµ i DµvD°luD°ciN~u prD°grD°mD° u D°mDµ su
dDµfinisD°nDµ priD°ritDµtnDµ D°D°tivnD°sti u D°vD°N~ D°blD°sti u prĀdstD°N~DµÄĵDµm pĀriD°du i
D°ljĀni D°D°tDµri u njihD°vD°N~ rDµD°lizD°ciN~i

- RĀzvD°N~ struĀnD°mDµtD°dD°lD°ĀjD°ih vD°diĀD° i smDµrnicD° zD° diN~D°gnD°tiD°u i lDµĀDµnjDµ svih
D°bliD°D° tubDµrD°ulD°zDµ u cilju D°drĀD°vD°njD° N~DµdinstvDµnDµ struĀnDµ dD°D°trinDµ i
usD°lD°ivD°njD° sD° mDµĀunD°rD°dnim nD°uĀnim dD°stignuÄĵimD°

- KĀntinuirD°nD° nD°bD°vD°D° D°ntitubDµrD°ulD°tsD°ih lDµD°vD° I i II liniN~Dµ zD° D°bD°lDµlDµ D°d

svih  bli   tub   ul  z  

-  zb  z   iv  nj   pr  v   n   zdr  vstv  n    sigur  nj   z    s  b   s   simpt  mim        i m  gu u   ziv  ti n   tub   ul  zu u t   u di   gn  stik   i l      j   tub   ul  z  

- Multidisciplin  rn        rdin  ci   , n  dz  r, pr      j   i   v  lu  ci    pr  gr  m  . 

 

  v  m prili   m p  ds     m d       tub   ul  z   z  r  zn   b    jst       u iz  ziv   b      ri   (b  cil) tub   ul  z  . Inf   ci    s   pr  n  si v  zduh  m, izuz  tn   r  t  n   n   drugi n   in. N   v    ni  i izv  r pr  n  si inf   ci    su b     snici s   pl   n  m tub   ul  z  m. K  d     s  b   s   n  l     n   z  r  zn  m tub   ul  z  m pl           ,   i  , sm     s   ili g  v  ri,   n   izb  cu    u v  zduh b  cil   z     dn   s      pljic  m   juv     .   v   v    m   m  l      stic   dug   l  bd   u v  zduhu i d   pr  n  si inf   ci    d    zi    d   drug     s  b   ud  hn   z  r  zn      pljic   s   b  cilim   tub   ul  z  . 

 

       s  b   im   d  bru   tp  rn  st   rg  nizm  , inf   ci    s   ud  hnutim b  cilim   s   s  v  d   u z        u d   b    jst n          i n   d    zi. Sv  g   10% inficir  nih   s  b       s      sni    u t   u   iv  t   r  zb    ti   d tub   ul  z  ,    n          r  z  g     p  d   tp  rn  sti   rg  nizm   iz  zv  n str  s  m, n  ur  dnim   iv  t  m, n  uhr  nj  n     , l   jim usl  vim     iv  t  ,   l  h  lizm  m, n      dug  tr  n  m b       , HIV inf   ci   , itd.

 

Tub   ul  z   s   m      p     viti u bil      m d  lu t  l  ,   li n          s     vlij   u pl   im  . N          simpt  mi pl   n   tub   ul  z   su      j, n     d   s   p     v  m   rvi u ispljuv  u, p  vi   n   t  mp  r  tur  , n    n   zn      j, gubit      p  tit  , mr  j  vlij  j   i   p  ti   s      s  b  sti.

 

Di   gn  z   tub   ul  z   s   p  st  vlij   n     sn  vu   lini   ih i r  di  gr  fs  ih n  l  z  , p  s  ubn   r  ntg  ns  g snim   pl    ,    p  tvr      s   mi  r  s  ps  im n  l  z  m b  cil   u bi  l     im m  t  ri  lim   i r  st  m       ni   b  cil   tub   ul  z   n     ultur  m   (d  t  ljni      tub   ul  zi). 

 

 
- b  l   pr  p  zn  ti sumnju n   tub   ul  zu
 

Z     dn   m       :
- b  l   di   gn  stik  v  ti, l   iti i izl   iti TB
 

Â
- rÐ°zumÐµti bÐ¼lÐµst i nÐµ Ð¼suÄ'ivÐ°ti Ð¼bÐ¼lÐµlÐµ
Â

PrÐµuzmitÐµ mÐ°tÐµriÑ~Ð°l:

PÐ¼stÐµr 1

PÐ¼stÐµr 2

InfÐ¼grÐ°fÂ

Â

Izvor: www.batut.org.rsÂ